

RookVrij

Nieuwsbrief van RookVrij vzw
Nr. 10 – 10 oktober 2005
v.u. Raf De Ryck PB 450 1180 Brussel

Beste leden,

Na een culinaire trip van minister Demotte met vertegenwoordigers van de horeca naar Ierland en Italië, kwam de minister met de sector overeen om de restaurants in 2007 rookvrij te maken. Hij benadrukte dat dat zijn laatste voorstel is. Is daarmee alles gezegd? Nee. Er is nog een parlementair initiatief van een aantal senatoren en een wet staat boven een KB. RookVrij gaat verder met dat te ondersteunen.

In Luxemburg konden we luisteren naar de plannen en verwezenlijkingen van een aantal ministers van volksgezondheid. Elementen die steeds terugkwamen bij landen die het reeds deden: de moed om een beslissing te nemen voor de volksgezondheid, steun zoeken in het maatschappelijke veld, het publieke debat zelf stimuleren en vooral niet luisteren naar de rampscenario's die de tabaksindustrie via de vertegenwoordigers van de horeca in de media rondstrooit.

Enkel en alleen met de horecasector op studiereis trekken, zoals minister Demotte deed, is niet echt bevorderlijk voor de volksgezondheid.

Raf De Ryck

Rookvrije horeca in België

Begin maart ging minister Demotte met vertegenwoordigers van de horecasector op studiereis naar Ierland en Italië. Na overleg met de sector besliste de minister om de restaurants rookvrij te maken in 2007. Volgens zijn voorstel van Koninklijk Besluit is een restaurant een zaak die meer dan een derde van zijn omzet haalt uit de verkoop van voedsel. Dat betekent dat kantines en cafetaria's in sportcentra en zwembaden, waar kinderen en volwassenen na het sporten op adem kunnen komen, doorrookt zullen blijven.

Hoe hij de achterpoortjes wil dichthouden is ook nog niet duidelijk: in hetzelfde KB stelt de minister voor om alle plaatsen (buiten de horeca) die toegankelijk zijn voor het publiek rookvrij te maken. Zal het volstaan om drank te schenken en een prijslijst op te hangen om er het rookverbod te omzeilen?

De minister maakt zich ook sterk dat hij met zijn voorstel aan 86% van de het horecapersoneel een rookvrije werkplek bezorgt. Zijn voorstel heeft echter alleen invloed op de werkomgeving van het zaalpersoneel. Alle andere werknemers in de horeca (zoals het keuken- en administratief personeel) hebben vanaf 1 januari 2006 recht op een rookvrije werkplek via de arbeidswetgeving.

Drie senatoren van de MR (Franstalige liberalen) hebben ondertussen een wetvoorstel ingediend om de volledige horeca rookvrij te maken, met uitzondering van een rookruimte waar alleen drank mag worden geserveerd.

Een studiereis naar Ierland en Italië kan schadelijk zijn voor uw gezond verstand...

Na afloop van de studiereis bakten de vertegenwoordigers van de horeca het wel heel erg bruin. Naar oude gewoonte en op influisteren van de tabaksindustrie, kwam de sector naar buiten met de gebruikelijke rampscenario's: verlies van 20 tot 40.000 jobs (La Libre Belgique 10/3/05). En als men weet dat er maar 75.000 jobs zijn in de Belgische cafés en restaurants...

Wie biedt meer?

E & Y-logica

Tegen beter weten in gaat de tabaksindustrie verder met het verspreiden van doemscenario's. In België schakelde het daarvoor het studiebureau Ernst & Young in. In mei publiceerde het een economische voorspelling over een rookvrije horeca. Vanuit de mening van de consument, of die vindt of er verder mag gerookt worden, berekende het studiebureau toekomstig consumptiegedrag. E & Y hield het bij het verlies van 4.600 jobs. In alle staten en landen waar de horeca rookvrij is geworden is de economische realiteit anders uitgedraaid. Steeds weer bleek dat vanuit de intenties van horecabezoekers geen toekomstig gedrag kan voorspeld worden.

Platform voor een rookvrije horeca

Een aantal verenigingen w.o. RookVrij nam het initiatief tot het oprichten van een Platform voor een rookvrije horeca. Beroepsverenigingen uit de medische en paramedische sector, mutualiteiten, patiëntenverenigingen en sociaal-culturele verenigingen sloten zich erbij aan om duidelijk te maken dat er ook in België een draagvlak is om alle publieke plaatsen rookvrij te maken.

www.rookvrij.be/platform

Smoke Free Europe

Op 2 juni vond in Luxemburg de conferentie Smoke Free Europe plaats. De organisatoren maakten gebruik van de Europese top onder Luxemburgs voorzitterschap om een tiental ministers uit te nodigen hun verwezenlijkingen en plannen voor te leggen. Twee ministers en één ex-minister kregen een extravermelding wegens het rookvrij maken van de werkplek, inclusief de horeca, in hun land: Ierland, Italië en Zweden.

Luk Joossens stelde een economisch rapport voor over rookvrije horeca. Samengevat komt dat erop neer dat in geen enkel land of stad nadelige gevolgen werden vastgesteld na het rookvrij maken van de horeca.

www.smokefreeeurope.com

Micheál Martin

De meest geapprecieerde spreker op de conferentie was Micheál Martin die als toenmalig minister van Volksgezondheid de architect is van het rookvrije Ierland (rookvrij sinds

29 maart): "Rookvrije horeca is mogelijk, haalbaar en geniet de steun van het grote publiek."

Zijn uitgangspunt was van in het begin de bescherming van de gezondheid van de werknemers en dus het uitsluiten van gedwongen meerooken. Halve maatregelen werden van bij het begin uitgesloten: ook het volledige horecapersoneel had recht op een rookvrije werkplek. Waarom zou een kantoorwerker wel recht hebben op een rookvrije werkplek en horecapersoneel niet.

Hij zocht politieke steun bij volksgezondheidsspecialisten in het parlement en bij de vakbonden en voerde daarover een publiek debat (dus niet alleen overleg met de horecasector). Dat ging gepaard met een volgehouden PR-campagne. In Ierland werd een Health Alliance gevormd, een gezaghebbende stem van hart, kanker- en andere specialisten die publiekelijk hun steun betuigden aan het voorstel. Er werd een officiële Office of Tobacco Control opgericht die zich bezig hield met de organisatie van briefings en seminars.

De campagne rond rookvrije openbare ruimtes ging samen met het oprichten van een Quit Line (informatiedienst per telefoon voor mensen die willen stoppen).

Hij besloot: "De mensen willen het, de mensen houden ervan, je zit niet meer onder de stank als je ergens buiten komt." "De kinderen van de komende generatie zullen zich geen doorrookte pubs meer herinneren." En voor de twijfelaars en angsthazen: "Heb vertrouwen: de wereld zal niet instorten en zal verder blijven draaien."

Zweden

De Zweedse minister van volksgezondheid ("tot nu toe nog geen enkel probleem vastgesteld", de horeca is er rookvrij vanaf 1 juni) had het o.a. over de zorgen en ongerustheid op voorhand. Die zorgen blijken overal na het invoeren nodeloos te zijn geweest: "New York als uitgaansstad deed het, Ierland als publand deed het, Italië als rokersland deed het, dus waarom zou Zweden het niet kunnen?"

In Zweden zijn rooklokalen toegelaten die alleen mogen gebruikt worden om te roken.

Malta

Alle openbare gelegenheden en horeca zijn sinds 5 april rookvrij. Goed geïsoleerde rooklokalen zijn toegestaan.

Praag rookvrij op 1 januari 2006

Het Tsjechische parlement besliste dat de werkplek en alle openbare plaatsen rookvrij worden op 1 januari 2006. Ook bushaltes en treinperrons vallen onder het verbod. Horecazaken mogen een speciaal ingerichte rookkamer installeren.

Franse treinen rookvrij, rookvrije horeca volgt weldra?

De totaliteit van de treinen wordt eind dit jaar rookvrij. Een deel van de treinen o.a. alle TGV's, Eurostars en Thalystreinen zijn reeds rookvrij.

De nu bestaande regeling over rookruimtes in de horeca biedt geen bescherming tegen tabaksrook. Het debat om alle publieke plaatsen rookvrij te maken is er op gang gekomen.

Openbaar vervoer in Zwitserland rookvrij

Op 11 december, bij het veranderen van het uurrooster, worden alle treinen, bussen en boten aangesloten bij UTP-VÖV volledig rookvrij. Naast de federale spoorwegen (SBB-CFF) zijn daarbij nog 17 andere maatschappijen aangesloten.

Groot-Brittannië

Vanaf 26 maart 2006 wordt de volledige horeca in Schotland rookvrij. Dat besliste het Schotse parlement met een ruime meerderheid.

In de rest van het VK gaat de discussie voort. De Britse minister van volksgezondheid is nog steeds op zoek naar formules om de horeca slechts gedeeltelijk rookvrij te maken.

Als sprekers op een Catering Forum bekritiseerden James Horler van "La Tasca", Tim Bacon van "Living Ventures" en eigenaar Jonathan Downey van "Milk and Honey Bar" scherp het huidige voorstel van de Britse regering voor het gedeeltelijk rookvrij maken van de sector. Downey noemde dit voorstel idioot en irrationeel. Horler vond het gelijkschakelen van de volledige sector zoals in Schotland de beste stap vooruit. Een volledig rookverbod in de ganse sector kan een einde maken aan de huidige rechtsonzekerheid.

Bron: ASH UK, Caterer and Hotelkeeper, 30 juni 2005.

Italië: rookvrij en slim

De clichés over de Italiaanse nonchalance en wetteloosheid blijken aan herziening toe. Op 10 januari van dit jaar werden alle publieke gelegenheden in Italië rookvrij. Iedereen wachtte met enige scepsis af of een rookverbod wel compatibel is met de Italiaanse geaardheid. Wat velen voor onmogelijk hielden werd waar: het rookverbod (een afgesloten rooklokaal is toegelaten) werd ruim nageleefd en krijg bovendien ook een ruime steun van rokers.

Een half jaar later kan een eerste evaluatie gemaakt worden. Een journalist van de Milanese krant Corriere della Sera verwoordde het als volgt: "Zijn we plots zo respectvol en gedisciplineerd geworden? Nee. We zijn alleen niet dom. Als een wet zinnig is dan aanvaarden we ze. En als ze wordt afgedwongen door boetes en sociale druk, dan respecteren we ze zelfs." Het succes is mede te verklaren door het bewustzijn rond de gezondheidsproblemen door passief roken.

Waarop wacht onze minister van Volksgezondheid om te testen of de alom geroemde Belgische plantrekker even slim is als de Italianen...

Internationale Arbeidsorganisatie: Tabaksrook doodsoorzaak van 200.000 werknemers

Op het Wereldcongres over Veiligheid en Gezondheid op het Werk (18-22 september in Orlando, VS) publiceerde de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) cijfers over wereldwijde doodsoorzaken. Jaarlijks sterven 2,2 miljoen mensen door arbeidsongevallen en -ziektes. Ongevallen eisen 351.000 mensenlevens, maar ziektes door arbeidsomstandigheden vormen veruit de grootste doodsoorzaak.

Gevaarlijke stoffen maken jaarlijks 440.000 doden, waaronder 100.000 slachtoffers van asbest. Passief roken maakt 200.000 slachtoffers d.i. 14 % van alle arbeidsgerelateerde doden. Die slachtoffers vallen vooral in de horeca, ontspannings- en dienstensector, maar het probleem stelt zich in zowat alle beroepen.

www.ilo.org/public/english/bureau/inf/download/safework.pdf

Klachten

Klachten in verband met overtredingen van het rookverbod in de horeca of op andere openbare plaatsen kunt u kwijt bij:

Meldpunt FAVV

WTC III 2de verd.

Simon Bolivarlaan 30, 1000 Brussel

e-mail: meldpunt@favv.be

tel 0800 13 550 (9-17h) - fax 0800 13 455

RookVrij vzw

Vereniging voor een rookvrije leefomgeving

fax 02 275 61 10 tel 02 534 84 18

www.rookvrij.be info@rookvrij.be

Lidgeld €12 (nieuwsbrief per post) of

€6 (nieuwsbrief per e-post)

Rekeningnummer 733-0057758-73

Maatschappelijke zetel: Edelknaapstraat 52, 1050 Brussel

Mits bronvermelding mag alles uit deze nieuwsbrief verveelvoudigd en verspreid worden.